

SINTEZĂ DE POLITICI AGRICOLE EUROPENE

AGRIRADAR UE

Evoluții recente de la nivelul Uniunii Europene cu implicații asupra standardelor aplicate importurilor agricole, economiei circulare a ambalajelor și instrumentelor de sprijin în caz de secetă pentru sectorul agricol.

Agricultura europeană traversează o perioadă marcată de convergența presiunilor comerciale, de mediu și climatice, în care alinierea standardelor aplicate importurilor, tranziția către o economie circulară și frecvența crescândă a evenimentelor climatice extreme redefinesc simultan cadrul de reglementare și condițiile de producție. Dezbateră privind reducerea reziduurilor de pesticide periculoase din produsele importate, intrarea în aplicare a regulamentului privind ambalajele și deșeurile de ambalaje și amploarea secetei și a incendiilor de vegetație din această vară conturează o agendă în care echilibrul dintre competitivitatea fermierilor europeni, exigențele de sustenabilitate și nevoia de instrumente de gestionare a riscurilor rămâne miza centrală, într-un context în care măsurile de mediu adoptate la nivelul Uniunii se reflectă tot mai direct în costurile de producție și în deciziile de piață ale operatorilor.

Perioada 11–18 august 2026 a adus în prim-plan publicarea studiului preliminar al Centrului Comun de Cercetare privind impactul economic al alinierii standardelor de producție aplicate importurilor, prin reducerea limitelor maxime de reziduuri ale celor mai periculoase pesticide la nivelul limitei de cuantificare, intrarea în aplicare a Regulamentului privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, împreună cu restricția asupra substanțelor per- și polifluoroalchilice (PFAS) în ambalajele destinate contactului cu alimentele, precum și apelul Coordonării Europene Via Campesina pentru acordarea de ajutoare de urgență destinate micilor fermieri afectați de secetă, caniculă și incendii de vegetație în mai multe state membre.

○ **Studiul preliminar al Centrului Comun de Cercetare (JRC) privind alinierea standardelor aplicate produselor importate arată că reducerea limitelor maxime de reziduuri ale celor mai periculoase pesticide la nivelul limitei de cuantificare ar putea diminua importurile agricole ale UE, stimula producția internă și majora prețurile de consum.** Publicat la 11 august 2026 de JRC din Spania împreună cu consultanții Seidor din Belgia, raportul examinează consecințele economice ale principiului potrivit căruia pesticidele interzise în Uniune din motive de sănătate sau mediu rămân excluse și în produsele importate, identificând 18 substanțe active neaprobate pentru care limitele maxime de reziduuri (LMR) peste limita de cuantificare (LOQ) continuă să se aplice importurilor și afectează 235 de produse din 86 de țări terțe ; autorii modelează trei scenarii ale reducerii simultane a tuturor LMR la nivelul LOQ, de la o ipoteză fără adaptarea producătorilor terți până la scenarii cu schimbarea practicilor și costuri suplimentare, precizând că rezultatele reprezintă un interval între o limită superioară și una inferioară, nu o proiecție centrală. În scenariul extrem, fără adaptare, importurile agricole totale scad cu **41% în volum**, cu reduceri de 92% la citrice și 90% la soia, producția UE crește cu 1,1%, suprafața cultivată se extinde cu 1,9 milioane de hectare, dar costuri mai mari cu furajele, cu o creștere de 87% la turtele de oleaginoase, care determină scăderi de 5,8% la carnea de porc și 5,4% la cea de pasăre, în timp ce prețurile de consum vor crește cu **332% la cafea**, 105% la turtele de soia și 85% la citrice; scenariul intermediar, cu un cost suplimentar de export de 20%, limitează scăderea importurilor la 8% și creșterea producției la 0,23%, cu efect neglijabil asupra zootehniei, iar scenariul inferior, cu un cost de export mai mare cu 5%, reduce impactul la 0,4% asupra importurilor și sub 1% asupra producției și prețurilor. Autorii subliniază incertitudinea considerabilă a exercițiului, absența informațiilor complete privind utilizarea reală a pesticidelor pe produse și țări terțe și necesitatea unei analize specifice fiecărei substanțe active, avertizând că lucrarea nu constituie o evaluare de impact, ci o dovadă inițială care va alimenta evaluarea Comisiei și decurge din Viziunea pentru agricultură și alimentație.

2

MEDIU ȘI CLIMĂ

○ **Noile norme europene privind ambalajele și deșeurile de ambalaje au intrat în aplicare, introducând restricții asupra substanțelor per- și polifluoroalchilice (PFAS) în ambalajele destinate contactului cu alimentele.** Regulamentul privind ambalajele și deșeurile de ambalaje (PPWR), intrat în vigoare la **11 februarie 2025**, se aplică în întreaga Uniune de la **12 august 2026** și înlocuiește cerințele naționale diferite cu un cadru armonizat care acoperă întregul ciclu de viață al ambalajelor și urmărește reducerea costurilor de conformare pentru operatorii transfrontalieri; prima măsură aplicată restricționează prezența PFAS peste limitele stabilite în ambalajele alimentare — folii pentru fast-food, recipiente de tip takeaway, pungi pentru popcorn la microunde, hârtie de patiserie și cutii de pizza —, ambalajele care depășesc aceste praguri pierzând accesul pe piața UE, măsură prin care Comisia estimează o reducere a expunerii umane și a eliberării substanțelor persistente în mediu. Comisarul pentru mediu, Jessika Roswall, a descris regulamentul drept o investiție în viitorul Europei și un pas către o economie circulară, recunoscând existența unor costuri de ajustare, dar invocând o colaborare intensă cu operatorii de piață pentru o aplicare pragmatică; calendarul prevede intrarea în vigoare a unui sistem armonizat de etichetare din 2028, pentru facilitarea sortării și ameliorarea reciclării și compostării, urmat din 2030 de limite privind spațiul gol, restricții pentru anumite ambalaje din plastic de unică folosință, cerințe privind conținutul de plastic reciclat și obligația de reciclabilitate a tuturor ambalajelor. Comisia lucrează la legislația secundară necesară și anunță continuarea dialogului cu autoritățile naționale, industria și societatea civilă pentru evitarea sarcinilor administrative inutile, în condițiile în care, în absența unor măsuri suplimentare, deșeurile de ambalaje ar fi crescut cu 19% până în 2030, iar deșeurile din plastic cu până la 46%.

NOTA CFRO

Nota: in opinia noastra Eomania ar putea profita de adoptarea acestor cerinte pentru a limita importurile ieftine si neconforme, ceea ce ar fi in avantajul consumatorilor si producatorilor nationali.

3 SECETA ȘI ADAPTAREA LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE

○ **Confederația European Coordination Via Campesina (ECVC) a solicitat ajutoare de urgență pentru fermierii mici afectați de secetă, caniculă și incendii de vegetație, avertizând asupra pierderii de culturi, animale, pășuni și infrastructură agricolă pe întreg continentul.** Într-o declarație din **12 august 2026**, organizația a arătat că incendiile de vegetație se extind în zonele rurale din Franța, Spania, Portugalia, Italia și Grecia, în timp ce seceta prelungită și temperaturile extreme produc pagube și în nordul continentului, fermierii raportând pierderi de culturi, animale, livezi și pășuni, precum și sisteme de irigații avariate și rezerve de furaje pentru iarnă consumate încă din mijlocul lunii august; mărturiile publicate alături de declarație descriu deficite severe de apă în mai multe state membre, un fermier din estul Austriei semnalând precipitații la circa o treime din nivelul obișnuit, cu aproximativ 100 mm de ploaie față de cei 300 mm anuali, pe fondul a două ierni consecutive secetoase care au adus pânza freatică la niveluri critice. În Belgia, un lucrător agricol a raportat **5,5 mm de precipitații** pe parcursul lunii și pășuni care au încetat să crească, animalele fiind deja hrănite cu fânul destinat iernii, situație similară celei din Olanda, unde alt fermier a semnalat oprirea creșterii ierbii după circa 20 mm de precipitații estivale, față de o medie de 250 mm, iar în Portugalia un membru al Comitetului de Coordonare a reclamat pierderea repetată a plantațiilor, pășunilor, culturilor permanente și utilajelor în urma incendiilor, alături de compensații guvernamentale insuficiente și bariere birocratice prelungite. ECVC atribuie vulnerabilitatea sporită politicilor publice care favorizează industrializarea zootehniei, monoculturile forestiere și speculația funciară și solicită un sprijin de urgență adecvat pentru micii fermieri, precum și o utilizare mai diversificată a pădurilor, prin combinarea producției de lemn cu pășunatul extensiv, creșterea animalelor și apicultura.